

РЕШЕНИЕ

№ 7

гр. София, 28.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВОЕННО-АПЕЛАТИВЕН СЪД в публично заседание на тридесет и първи март през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: полк.ЛИДИЯ П. ЕВЛОГИЕВА

Членове: подп. ВАСИЛ М. ПЕТКОВ
 лейт. РАДКА Д. ДРАЖЕВА

при участието на секретаря ЕМИЛИЯ П. СТОЯНОВА
като разгледа докладваното от подп. ВАСИЛ М. ПЕТКОВ Въззивно
наказателно дело от общ характер № 20246000600065 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 313 и сл. от НПК.

Образувано е по протест на Военно-окръжна прокуратура –
Сливен и въззивни жалби на подс. И. Г. Я. и подс. Т. Р. Р., против Присъда №
6/21.06.2024 г. постановена по НОХД № 43 по описа за 2022 г. на Военен съд –
Сливен.

С атакувания съдебен акт първоинстанционният съд е признал
подс. бивш м-р И. Г. Я. за ВИНОВЕН в това, че: през м. октомври 2016 г. в гр.
Я., подбудил и умишлено улеснил през периода от 05.10.2016 г. до 19.10.2016
г., подс. гр. лице Т. Р. Р., управител на фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. като
извършител да даде възможност на фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я., да получи без
правно основание чуждо движимо имущество в размер 3579,84 лв.
собственост на СВ с намерение да го присвои, поради което и на основание
чл. 212, ал. 2, вр. с ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4 от НК и чл. 54 от НК го осъдил
на 2 години „Лишаване от свобода“. На основание чл. 304 НПК го признал за
НЕВИНОВЕН да е извършил деянието в съучастие с подс. бивш капитан И. Й.
Й. като подбудител и помагач и го оправдал по това обвинение. На основание
чл. 304 НПК признал подс. Я. за НЕВИНОВЕН в това, че по същото време и

място – от 05.10.2016 г. до 12.10.2016 г. в гр. Я., с цел да набави имотна облага другиму и да причини вреда на СВ, злоупотребил с властта си и служебното си положение по длъжностна характеристика – т. VI Функционални задължения за мирно време и чл. 160, т. 14 и т. 24 от Устава за войсковата служба на въоръжените сили на РБ и от това произлезли вредни последици – престъпление по чл. 387, ал. 3, вр. с ал. 1 от НК, поради което го оправдал по това обвинение. Признал е подс. Я. за ВИНОВЕН в това, че през периода от 10.09.2016 г. до 16.11.2016 г. във в.ф. – Я., не изпълнил задълженията си по служба от длъжностната му характеристика – VI Функционални задължения за мирно време и чл. 160, т. 13, т. 14, т. 15 и т. 19 от Устава за войсковата служба на въоръжените сили на РБ и злоупотребил с властта си и от това произлезли вредни последици, а именно: бил нарушен документооборота във формирането и неправомерно бил формиран излишък от 10 бр. неупотребявани автомобилни гуми за УАЗ, поради което и на основание чл. 387, ал. 1 от НК и чл. 54 от НК го осъдил на 1 година „Лишаване от свобода“, като на основание чл. 304 НПК го признал за НЕВИНОВЕН да е причинил вредни последици, изразяващи се в осуетена възможност на командированите водачи да изпълняват в пълен обем задълженията си и била нарушена бойната готовност на командированите на границата военнослужещи и неоснователно е бил извършен разход на средства в размер на 9225.50 лв., собственост на СВ, представляващи общата сума от разходите, заплатени за командироване на дванадесет военнослужещи като шофьори на автомобил с рег. № в ГПУ С. и го оправдал по това обвинение. На основание чл. 23, ал. 1 от НК на подс. Я. е определено едно общо наказание в размер на 2 години „Лишаване от свобода“, изпълнението на което, на основание чл. 66, ал. 1 от НК е отложено за срок от 3 години.

С присъдата подс. бивш к-н И. Й. Й., на основание чл. 304 НПК е признат за НЕВИНОВЕН в това, че през м. октомври 2016 г. в съучастие с подс. И. Г. Я., подбудили подс. Т. Р. Р., управител на фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. и умишлено го улеснили да даде възможност на фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. да получи без правно основание чуждо движимо имущество в размер на 3579,84 лв., собственост на СВ, с намерение да го присвои – престъпление по чл. 212, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4 от НК, като го оправдал по това обвинение. Също така подс. Й. е признат за НЕВИНОВЕН и оправдан по обвинението, че през периода от 05.10.2016 г. до 12.10.2016 г., в гр. Я., с цел да

набави имотна облага другиму и да причини вреда на СВ, не изпълнил задълженията си по служба по т. 1 от Заповед № ...-1108/04.10.2016 г. на командира на в.ф. – Я. и от това произлезли вредни последици – престъпление по чл. 387, ал. 3, вр. ал. 1 от НК.

ВС – Сливен е признал подс. гр.л. Т. Р. Р. за ВИНОВЕН в това, че през периода от 05.10.2016 г. до 19.10.2016 г. в гр. Я., в съучастие с подс. Я. като подбудител и помагач, чрез съставяне на документи с невярно съдържание, съзнателно дал възможност на юридическото лице фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. да получи без правно основание чуждо движимо имущество в размер на 3579,84 лв. собственост на СВ, с намерение да го присвои, поради което и на основание чл. 212, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 от НК и чл. 54 от НК го осъдил на 2 години. На основание чл. 304 НПК го признал за НЕВИНОВЕН да е извършил деянието в съучастие с подс. Й. като помагач и подбудител и го оправдал по това обвинение. На основание чл. 66 от НК съдът е отложил изпълнението на наложеното наказание „Лишаване от свобода“ с изпитателен срок от 3 години, считано от датата на влизането на присъдата в сила.

Подсъдимите Я. и Р. са осъдени ДА ЗАПЛАТЯТ солидарно на СВ сумата от 1995.00 лв., представляваща обезщетение за причинените имуществени щети, ведно със законната лихва, считано от 19.10.2016 г., до окончателното изплащане на сумата, както и ДА ЗАПЛАТЯТ в полза на държавата сумата 79.80 лв. държавна такса върху уважения гр. иск, като иска в останалата му част е отхвърлен като неоснователен. На основание чл. 189 ал. 3 от НПК са осъдени за ДА ЗАПЛАТЯТ в полза на бюджета на съдебната власт, по сметка на Военен съд – Сливен, направените деловодни разноски в размер на 897.90 лева, както и направените на досъдебното производство разноски в размер на 717.28 – по сметка на Военно-окръжна прокуратура – Сливен. Осъдени са и да заплатят на гр. ищец СВ разноски за участие на юрисконсулт: в размер на 1425.19 лв. – за Я. и 333.12 лв. – за Р..

Във въззивните жалби се сочи, че постановената присъда е неправилна, необоснована и постановена при съществени нарушения на процесуалните правила. В съдебно заседание, пред настоящата въззивна инстанция, страните излагат следните съображение:

Прокурорът изразява становище, че е изтекла давността по

отношение на деянието по чл. 387, ал. 1 от НК на подс. Я. и няма пречка производството в тази част да бъде прекратено. Държавният обвинител поддържа частично протеста на Военно-окръжна прокуратура – Сливен. Не го поддържа по отношение на оправдаването на подс. Я. и подс. Й. по обвинението по чл. 387, ал. 3, вр. ал. 1 от НК, като и по отношение на това, подс. Й. да е извършил вмененото му деяние по чл. 212, ал. 2, вр. ал. 1 и като подбудител. Счита, че постановената присъда в оправдателната ѝ част, без тези за които не поддържа протеста, е незаконосъобразна и неправилна и Военен съд – Сливен е допуснал съществено нарушение на процесуалните правила, изразяващо се в неправилна и непълна оценка и анализ на доказателствата по делото и в нарушаване правилата на формалната логика. Счита, че в случая не е утежнено положението на подсъдимите, тъй като предмет на това производство е разглеждане на обжалваната и протестирана Присъда № 6/2024 г., произнесена по внесен нов обвинителен акт. Настоява, предвид предходно осъждане, подс. Я. да търпи ефективно наложеното му наказание.

Представителят на гражданския ищец СВ на Република България, поддържа изцяло въззивната си жалба срещу присъдата в частта с която, в следствие на оправдаването на подс. Я. по обвинението по чл. 387, ал. 1 от НК е отхвърлен иска в размер на 9225,50 лева. Оспорва възражението за изтекла погасителна давност по отношение на това деяние, като счита, че при непозволеното увреждане няма абсолютен срок за погасяване на правото на иск за обезщетение. В останалата гражданска част счита, че присъдата следва да бъде потвърдена.

Пред настоящата въззивна инстанция подсъдимият Я. и защитникът адв. А. АК – К., заявяват желание наказателното производство да бъде изцяло прекратено по отношение на обвинението по чл. 387, ал. 1 от НК – на основание чл. 289, ал. 1, вр. с чл. 24, ал. 1, т. 3 от НПК, поради изтичане на абсолютната погасителна давност по отношение на това деяние. Така също се пледира за отмяна на атакувана присъда и постановяване на нова с която подс. Я. да бъде оправдан по предявените му обвинения или алтернативно – делото да бъде върнато за ново разглеждане на първоинстанционния съд поради допуснати съществени процесуални нарушения. Защитникът сочи, че не може да съществува нито идеална, нито реална съвкупност между деяния по чл. 387 и чл. 212 от НК. Оспорва, че подс. Я. е подбудил и улеснил като

помагач подс. Р. да извърши съставното престъпление по чл. 212, ал. 2 от НК, без да се налични доказателства, за тяхна предварителна уговорка. Сочи, че доказателствения анализ на съда е схематичен, при който избирателно са обсъждани свидетелски показания и недопустимо двете съдебни експертизи са посочени като източник на доказателства. Така също намира искането за ефективното му изтърпяване за неоснователно. Изтъква, че разпоредбата на чл. 22 от НПК за разумния срок е погазена жестоко, а това само по себе си е изключително смекчаващо отговорността обстоятелство, което, дори без наличие други такива, следва да се отчете при индивидуализация на наказанието при условията на чл. 55 от НК. Сочи, че няма материално-правна пречка за приложение на разпоредбата на чл. 66, ал. 1 НК по отношение на подс. Я.. Счита, че след като порочните документи не са описани в диспозитива, а само в мотивите на присъдата, е налице противоречие между тях. По отношение на гражданския иск защитника сочи, че липсва причинно-следствена връзка между деяние и настъпил съставомерен резултат и релевира (на практика) възражение за изтеклата давност. Подсъдимият се присъединява към казаното от неговия защитник.

Подсъдимият Р. и защитникът адв. Х. АК – Я., настояват за оправдаване по обвинението му по чл. 212, ал. 2, вр. ал. 1 вр. с чл. 20, ал. 2 от НК или алтернативно – за връщане на делото поради допуснати съществени процесуални нарушения. Защитникът счита, че с Присъда № 3/08.02.2018 г. същият е оправдан за повдигнатото обвинение по чл. 212, ал. 1 от НК и по отношение на това няма депозиран протест. Счита, че т.к. тази присъда е била отменена поради допуснати съществени процесуални нарушения, липсва възможност на прокуратурата да утежни положението на подсъдимите, като внесе нов обвинителен акт с нова квалификация, целяйки да поправи грешките си. Твърди, че предвид доказателствената стойност на експертизите, не може да обоснове извод за щета на военното формирование в размера, който се претендира в обвинителния акт. Сочи, че подс. Р. е възстановил част от претендираната с гражданския иск сума и това обосновава преквалификация на деянието, с приложението на по-лекия състав по НК. Подсъдимият се присъединява към казаното от неговия защитник.

Подсъдимия Й. и защитникът адв. А. АК – Я., настояват за потвърждаване на оправдаването му по обвиненията по чл. 212, ал. 2 от НК и по чл. 387, ал. 3 от НК. Защитникът счита, че присъдата на ВС – Сливен в тези

и части е правилна, законосъобразна и постановена при стриктно спазване на процесуалните правила. Поставя въпроса има ли годен протест, който да предизвика деволутивен ефект в производството, по отношение на подс. Й.. Сочи, че наказателното производство е започнало преди промените на НПК, когато е въведено разпоредителното заседание, като първоначално обвиненията срещу подс. Й. са били по чл. 212, ал. 1 от НК, а после при новия обвинителен акт, който е предмет на разглеждане в настоящото производство, обвинението вече е по чл. 212, ал. 2 от НК, където наказанията са еднакви, но първоначално подс. Й. е имал обвинение по чл. 387, ал. 1 от НК, което е щяло да бъде прекратено по давност, но при внасяне на обвинителен акт по реда на новия НПК, вече обвинението му е по чл. 387, ал. 3 от НК. Сочи, че прокурорът никога не се е възползвал от възможността на чл. 287 от НПК, която му дава възможност да прави изменение на обвинението.

ВОЕННО-АПЕЛАТИВНИЯТ съд намира, че протестът и въззивните жалби са процесуално допустими, като подадени от лица имащи право и интерес да атакуват постановената присъда, в срока по чл. 319, ал. 1 от НПК. Настоящият състав установи следното, процесуално значимо, развитие на наказателното производство:

Първоначално съдебното производство е било образувано по обвинителен акт на Военно-окръжна прокуратура – Сливен, с който са били предявени следните обвинения (с първия внесен ОА):

- подс. бивш майор И. Г. Я. – за престъпление по чл. 212, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2 НК; престъпление по чл. 387, ал. 3, вр. ал. 1 от НК и престъпление по чл. 387, ал. 1 от НК;

- подс. гражданско лице Т. Р. Р. – за престъпление по чл. 212, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2 НК;

- подс. бивш капитан И. Й. Й. – за престъпление по чл. 212, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 4 от НК и престъпление по чл. 387, ал. 1 от НК –затова, че през периода 05.10.2016 г. – 12.10.2016 г. в град Я. да не е изпълнил задълженията си по служба и от това произлязла вредна последица – щета за СВ в размер на 3 579.84 лева.

С Присъда № 3/08.02.2018 г. постановена по НОХД № 97/2017 г. по описа на Военен съд – Сливен, подс. И. Я. е признат за виновен в това, че

през периода 05.10.2016 г. – 19.10.2016 г. в съучастие с подсъдимия Т. Р., чрез съставяне на документи с невярно съдържание съзнателно дал възможност на юридическото лице „К. - Р.и“ ЕООД – Я. да получи без правно основание чуждо движимо имущество в размер на 3 579.84 лв., собственост на СВ и на основание чл. 212, ал. 2, вр. ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2 и чл. 54 от НК е осъден на три години лишаване от свобода. Подсъдимият е оправдан по първоначалното обвинение по чл. 212, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2 НК. Същият подсъдим е признат за виновен и в това, че през периода 05.10.2016 г. – 12.10.2016 г. във военното формиране, като длъжностно лице – на в.ф. – Я. с цел да набави за юридическото лице „К. - Р.и“ ЕООД – Я. имотна облага злоупотребил с властта и служебното си положение, от което настъпили вредни последици за Сухопътните войски в размер на 3 579.84 лева и на основание чл. 387, ал. 3, вр. ал. 1 и чл. 54 от НК го осъдил на две години лишаване от свобода и на лишаване от право да заема държавна или обществена длъжност свързана с управление, съхранение, контрол и отчитане на финансови средства или стоково – материални средства за срок от две години, като е оправдан по обвинението да е злоупотребил с властта и служебното си положение по чл. 160, т. 34 от Устава за войсковата служба на въоръжените сили на РБ. Този подсъдим е признат и за виновен и в това, че през периода 10.09.2016 г. – 16.11.2016 г. във в.ф. – Я. като длъжностно лице – във формирането злоупотребил с властта и служебното си положение и не изпълнил задълженията си по служба, от което настъпили вредни последици за СВ – имуществена щета в размер на 9 225.50 лева и на основание чл. 387, ал. 1 и чл. 54 от НК го е осъдил на една година и шест месеца лишаване от свобода. На основание чл. 23, ал. 1 от НК съдът е определил подсъдимия Я. да изтърпи едно общо наказание в размер на три години лишаване от свобода. На основание чл. 23, ал. 2 от НК е ПРИСЪЕДИНИЛ към това наказание и наказанието лишаване от право да заема държавна или обществена длъжност свързана с управление, съхранение, контрол и отчитане на финансови средства или стоково – материални средства за срок от две години. На основание чл. 66 ал. 1 от НК съдът е отложил изпълнението на наложеното наказание „лишаване от свобода“ с изпитателен срок от четири години.

С тази присъда подс. Т. Р. е признат за виновен в това, че през периода 05.10.2016 г. – 19.10.2016 г. в съучастие с подс. Я. чрез съставяне на документи с невярно съдържание съзнателно дал възможност на

юридическото лице „К.-Р.и“ ЕООД – Я. да получи без правно основание чуждо движимо имущество в размер на 3 579.84 лева собственост на СВ и на основание чл. 212, ал. 2, вр. ал. 1 и чл. 54 от НК го е осъдил на две години лишаване от свобода условно, с изпитателен срок от три години. Подсъдимият е оправдан по първоначалното обвинение по чл. 212, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2 НК.

С тази присъда подс. И. Й. е признат за невинен в това, че през периода 05.10.2016 г. – 19.10.2016 г. в съучастие с подсъдимите Р. и Я. като помагач, чрез използване на документи с невярно съдържание да е улеснил подсъдимия Р. да получи без правно основание чуждо движимо имущество в размер на 3 579.84 лева собственост на СВ и на основание чл. 304 от НПК го е оправдал по обвинението по чл. 212, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 4 от НК. Съдът е признат за невинен подс. Й. и в това през периода 05.10.2016 г. – 12.10.2016 г. в град Я. да не е изпълнил задълженията си по служба и от това да е произлязла вредна последица – щета за СВ в размер на 3579.84 лева и на основание чл. 304 от НПК го е оправдал по обвинението по чл. 387, ал. 1 от НК.

Подсъдимите Я. и Р. са осъдени да заплатят солидарно на СВ сумата 1995.00 лева обезщетение за причинени имуществени вреди, ведно със законната лихва от 19.10.2016 година до окончателното изплащане на сумата, а в полза на държавата държавна такса в размер на 79.80 лева върху уважения размер на гражданския иск. В останалата част претенцията е отхвърлена като неоснователна. Подсъдимият Я. е осъден да заплати на СВ сумата 9225.50 лева обезщетение за причинени имуществени вреди, ведно със законната лихва от 16.11.2016 година и държавна такса върху уважения размер на гражданския иск в размер на 369.02 лева. Съдът се е произнесъл и по разноските по делото.

Тази, първа по ред, присъда е била атакувана от прокурор от ВОП – Сливен, от защитниците на подсъдимите Я. и Р., както и от представителя на гражданския ищец (в обхвата на неговите права). Специално, съдебният акт е протестиран само в оправдателната му частта – тази с които подс. Й. е оправдан по обвинението по чл. 212, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 4 от НК и по обвинение по чл. 387, ал. 1 от НК. Оправдаването на подс. Я. по първоначалното обвинение по чл. 212, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2 НК и на подс. Р.

по първоначалното обвинение по чл. 212, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2 НК, не са атакувани от държавното обвинение.

Състав на Военно-апелативният съд, с Решение № 32/15.08.2018 г. по ВНОХД № 38/2018 г. е изменил Присъда № 3/08.02.2018 г. по НОХД № 97/2017 г. по описа на ВС – Сливен, като е преквалифицирал деянията вменени на подсъдимите Я. и Р. като такива по чл. 212б НК и потвърдил присъдата в оправдателните ѝ части. По жалби на защитниците на подсъдимите Я. и Р. състав на ВКС с Решение № 275/23.01.2019 г. по КНОХД № 1059/2018 г. е отменил изцяло Решение № 32/15.08.2018 г. на ВоАС по ВНОХД № 38/18 г. и върнал делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд.

Втори пореден състав на ВоАС, с Решение № 16/12.08.2019 г. по ВНОХД № 3/2019 г., отново е изменил присъдата на Сливенски военен съд. Решението на ВоАС е било обжалвано от защитниците на подс. Я. и подс. Р. и състав на ВКС с Решение № 21/15.04.2020 г. е отменил изцяло този акт и отново върнал делото за ново разглеждане от друг състав на въззивния съд.

Третия пореден състав на ВоАС, с Решение № 16/12.08.2019 г. по ВНОХД № 3/2019 г., е отменил Присъда № 3/08.02.2018 г. по НОХД № 97/2017 г. по описа на Военен съд – Сливен и върнал делото за ново разглеждане на първостепенния съд, като е приел, че по делото са допуснати съществени процесуални нарушения – осъждане на подсъдимите Я. и Р. по непредявени обвинения по които не са се защитавали, както и че на подсъдимите Я. и Й. (спрямо първия по обвинението по чл. 387, ал. 3, вр. ал. 1 НК, а спрямо втория – по чл. 387, ал. 1 НК), недопустимо се вменява два пъти една и съща щета в размер на 3579.84 лева, веднъж като резултат от документна измама и втори път – от престъпление по служба. Така също ВоАС е приел, че не са изложени надлежни мотиви по отношение на осъждането на подс. Я. по чл. 387, ал. 1 от НК.

След множество действия на прокурора и при поредното връщане на делото във ВОП – Сливен, Я., Й. и Р. са наново привлечени като обвиняеми (с постановления от 09.06.2022 г.) както следва:

- бивш м-р И. Я.: за престъпление по чл. 212, ал. 2, вр. с ал. 1 вр. чл. 20, ал. 3 и 4 от НК; за престъпление по чл. 387, ал. 3, вр. с ал. 1 от НК и за престъпление по чл. 387, ал. 1 от НК;

- бивш к-н И. Й.: за престъпление по чл. 212, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и 4 от НК и за престъпление по чл. 387, ал. 3, вр. с ал. 1 от НК;

- гр.л. Т. Р.: за престъпление по чл. 212, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 от НК.

Настоящото първоинстанционно съдебно производство (НОХД № 43 по описа за 2022 г. на Военен съд – Сливен) е образувано по обвинителен акт от 29.06.2022 г. със следните обвинения срещу:

- срещу бивш м-р И. Я. – за престъпление по чл. 212, ал. 2, вр. с ал. 1 вр. чл. 20, ал. 3 и 4 от НК; за престъпление по чл. 387, ал. 3, вр. с ал. 1 от НК и за престъпление по чл. 387, ал. 1 от НК;

- срещу бивш к-н И. Й. – за престъпление по чл. 212, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и 4 от НК и за престъпление по чл. 387, ал. 3, вр. с ал. 1 от НК;

- срещу гр.л. Т. Р. – за престъпление по чл. 212, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 от НК.

По този обвинителен акт е постановена Присъда № 6/21.06.2024 г. по НОХД № 43 по описа за 2022 г. на Военен съд – Сливен, която е предмет на настоящата въззивна проверка.

По обвиненията за престъпления по чл. 212, ал. 2, вр. с ал. 1, вр. чл. 20 от НК – за подсъдимите Я., Р. и Й. и за престъпления по чл. 387, ал. 3, вр. с ал. 1 от НК – за подсъдимите Я. и Й.

Настоящият състав намира, че досежно тези обвинения, първата инстанция правилно е възприела следната ФАКТОЛОГИЯ по делото:

През м. октомври 2016 г., подсъдимият бивш м-р И. Г. Я. заемал длъжността „.....” на в.ф. – Я.; подсъдимият бивш капитан И. Й. Й. – „Администратор база данни” в отделение „..... системи” в същото формирование; подсъдимият гражданско лице Т. Р. Р. бил едноличен собственик на капитала и управител на фирма „К.-Р.и” ЕООД – Я., с основна дейност доставка на дървен материал за огрев.

Със Заповед № ...-900 от 31.08.2016 г., командира на СВ разпоредил във формирования, вкл. и във военно формирование – Я., да се проведат обществени поръчки за доставка на дърва за огрев, съгласно

приложена техническа спецификация. Във това формирование следвало до 30.11.2016 г. да се доставят до 150 куб. метра дърва на стойност до 11250 лева. Със Заповед № ...-1030 от 10.09.2016 г. командирът на в.ф. – Я. организира обществена поръчка, която завършила със сключване на договор за доставка на дърва за огрев с фирма „К.-Р.и” ЕООД – гр. Я.

За складовото помещение за съхранение на дървата за огрев във в.ф. – Я., отговарял свидетелят с-на М. С., който в периода от 26.09.2016 г. до 07.10.2016 г. бил отпуск и с ключовете разполагала свид. р-к Т. На 04.10.2016 г. служители на Военна полиция извършили там комплексна проверка и установили останали от предходен отоплителен сезон дърва. Били направени фотоснимки на складовото помещение с намиращите се в него дърва за огрев.

Съгласно договора за доставка на дърва за огрев (рег. № 3/30.09.2016 г.), в срок до 01.11.2016 г., фирма „К.-Р.и” ЕООД – Я. се задължила да достави на в.ф. – Я., със собствен превоз, 150 куб. метра дърва за огрев на цена 9900 лева, с включен ДДС. Дървата трябвало да бъдат нарязани и нацепени, подредени на палети и обезопасени от разпиляване, а военното формирование следвало да осигури материално отговорно лице за приемане на доставката и предаване на дървата в складовия си район, както и да участва със свой представител при натоварването на дървата. Със Заповед № ...-1108/04.10.2016 г. на командирът на формированието (подписана по заместване) на подс. Й. бил възложен контрола по изпълнение на този договор. В заповедта не било указано по какъв начин и какъв контрол да осъществи подс. Й., като не му било предоставено копие от договора. Съгласно т. 2 от заповедта подс. Й. трябвало да присъства при товаренето на дървата във фирмата и при разтоварването им във военното формирование. Подс. Я., като зам.-командир по логистичното осигуряване, следвало да организира разпределението и съхранението договорените дърва за огрев.

Подс. Я. се познавал с подс. Т. Р. – управител на „К.-Р.и” ЕООД – Я.. Преди започване на доставката, подс. Я., в офиса на фирмата, представил подс. Й. на подс. Р. и му обяснил, че той ще упражня контрол по доставката от страна на военното формирование. Подс. Я. провел разговор с подс. Р. и го склонил да не достави във формированието цялото посочено в договора количество дървен материал от 150 куб. метра, но то да бъде документално

оформено за пълен размер и да бъдат представени съответните превозни билети. Подс. Я. уговорил подс. Р. вместо недоставеното количество дървен материал, на в.ф. – Я. да бъдат предоставени строителни материали.

Във формирането били организирани работни групи, които да прибират доставените за деня дърва, в складовото помещение. Доставка от фирма „К.-Р.и” започнала на 05.10.2016 г. с товарни автомобили „Ф.Д.” с рег. № и „.....” с рег. №, с водачи свидетелите Г. П. и С. П.. В съответствие с изискванията по чл. 148, ал. 12 и чл. 211, ал. 3 от Закона за горите, автомобилите за превоз на дървата за огрев, били оборудвани с GPS система. За всеки курс били издавани превозни билети в по три еднообразни екземпляра, като единият екземпляр бил предоставян на получателя на дървения материал. Дървата за огрев били транспортирани в обемни палети, изработени от фирма „К.-Р.и”, с размери: дължина 1 м., ширина 0.80 м. и височина 0.80 м. и обем на един палет – 0.64 куб. метра. Във всеки от двата автомобила се товарели по шест палета, които се отчитали като шест куб. метра дърва.

На първия ден на доставка подс. Й., приел и представил във формирането 5 превозни билета, вкл. и билет № 391300/05.10.2016 година. През следващите дни, всеки път когато от фирмата доставяли дърва и подс. Й. бил там, той получавал превозните билети и ги предавал във военното формирование.

Съгласно Заповеди №Д-166/05.10.2016 г., №Д-167/05.10.2016 г., №Д-168/06.10.2016 г. и №Д-169/06.10.2016 г. на командира на формирането (подписани по заместване), на подс. Й. било възложено да проведе стрелби с личния състав на формирането на 10.10.2016 г., в качеството му на старши ръководител. Периода от подготовка до отчитане на стрелбите бил от 07.10.2016 г. до 11.10.2016 г. и съвпадал с времето на доставките на дърва. Със Заповед № ...-1145/11.10.2016 г. на командира на формирането (подписана по заместване), за времето от 12.10.2016 г. до 14.10.2016 г. подс. Й. бил командирован в гр. П., макар цялото количество дърва все още не било доставено.

На 11.10.2016 г., подс. Й., отишъл във офиса на фирмата и получил изготвена и подписана от подс. Р. Фактура № 153/11.10.2016 година. В този документ било отразено, че фирма „К.-Р.и” ЕООД – Я. е доставила на

военното формиране 150 куб. метра дърва за огрев, на стойност 9 900 лева с ДДС, макар подс. Р. да бил наясно, че 24 куб. м. дърва няма да бъдат доставени. Подс. Й., който не знаел за уговорката между другите двама подсъдими, подписал и получил тази фактурата и я предал на подс. Я..

На 12.10.2016 г., бил изготвен и представен във формирането и последният (25-ти) билет за превоз – № 391361/12.10.2016 година. Подс. Я. се обадил на подс. Р. и му казал да преустанови доставката на дърва, макар в действителност да били извършени само 21 курса (но издадени 25 превозни билета). Преди да приключи доставката, за да подпомогне подс. Р. да осъществи деянието, под диктовка на подс. Я., била изготвена Складова разписка № 012485/11.10.2016 г., която била подписана за „разрешил ръководител“ от подс. Я. и за „приел“ – от свид. С. (отговорник на склада за дърва във формирането). Складовата разписка потвърждавала доставката и формалното завеждане в склада на 150 куб. м дърва, трансформирани в 54 750 кг. дърва за огрев, на стойност 9900 лева. Подс. Я. посочил данни за това, че 1 куб. метър дърва се равнява на 365 кг, макар към този момент трансформация да не била осъществена от комисия, не е било извършено реално претегляне на доставените дърва и не бил съставен протокол за трансформиране на имуществата.

На 12.10.2016 г. подс. Я., за да подпомогне подс. Р. изготвил Приемно-предавателен протокол рег. № 3-...../12.10.2016 г., в който отразил, че фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. е доставила на в.ф. – Я., 150 куб. метра дърва за огрев и същите са приети за съхранение във формирането. На гърба на протокола, подс. Я. отразил, че е изготвен от него и се подписал, като за „предал“ в протокола бил вписан подс. Р. и той положил подпис. За „приел“ дървата бил посочен свид. М. С. в качеството му на МОЛ, макар той да бил в отпуск. След завръщането на работа, подс. Я. му показал намиращи се в склада дърва и му дал приемно-предавателния протокол за подпис. Свид. С. го подписал, без да измерва обема на получените дърва.

На 12.10.2016 г. било издадено бюджетно платежно нареждане с издател в.ф. – Я., за изплащане от страна на формирането на фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. на цялата договорена сума – в размер на 9900 лв. с ДДС. Тази сума включвала и цената на недоставените във формирането дърва, на стойност 3579,84 лева с ДДС. На 19.10.2016 г. сумата от 9900 лв. с ДДС

била преведена на фирма „К.-Р.и” ЕООД – Я..

Видно от телефонния разговор между свид. Н. и подс. Я., последният заявил, че е направил уговорка с подс. Р. да не бъдат доставени 24 куб. метра дърва (запис № 41 на л. 123- 127, т. 10 от ДП).

Видно от заключението на лесотехническата експертиза, след измерване на палетите и преглед на всички видеозаписи се установило, че средното дотоварване на палетите е било около 15 см., или във височина товарът в палетите е достигал до 0.95 м, като обемът на дървата за огрев, на всеки палет е била 0.76 куб. метра, а не както е било отразено в превозните билети – по 1 куб. метър.

Видно от техническата експертиза проведено по делото, за установяване количеството на доставените дърва за горене във военното формирование са използвани три способа. При първия способ са били използвани данните, получени от претеглянето на всички налични дърва в склада, като те са били разделени на няколко фигури. Чрез съобразяване на снимковия материал от обследването на противопожарната безопасност на обекта (изготвени от Военна полиция) и използване на познанията на специалисти от Регионална дирекция по горите – Сливен били отделени дървата, които видимо са били добити през годината и било установено, че доставените през 2016 г. дърва са в обем на 80 куб. метра. Въпреки тези замервания не били установени реалното количество на недоставените дърва, тъй като в склада имало и в други подредени фигури смесени дърва – добити през 2016 г. и от по-ранни години, а при частичното изпълнение на договора, фирмата доставила дърва, които са добити не само през 2016 г., но и през предходната година. По този начин се установява, че минималното доставено количество дърва през 2016 г. е не по-малко от 80 куб. метра, но реално не може да се установи точното количество недоставен дървен материал за огрев. При втория способ, за определяне обема на недоставения дървен материал са изследвани данните по GPS-навигацията на двата автомобила и са съпоставяни данни между начален час, разстояние и превозни билети. Вещото лице в съдебно заседание пред ВС – Сливен поддържа заключението, че по 11 от всичките 25 курса, за които има издадени превозни билети, за доставка на дърва във формированието, няма никакви данни по GPS-системата, т.е би следвало да се приеме, че според тези данни са доставени 14 курса по 6

обемни палета или 84 куб. метра дърва, а не са доставени 66 обемни палета с дърва за огрев. В заключението си вещото лице сочи, че максимално допустимият полезен товар, който могат да носят двете превозни средства, е значително по-малък от товара, отразен като превозен в документите, т.е. от конструктивна гледна точка двата товарни автомобили не могат да носят на един курс, товара който е записан в билета за превоз за съответния курс. От гледна точка на това заключение, доставеното количество дървен материал би било още по-малко в сравнение с данните, получени при претеглянето на целия наличен дървен материал и визуалното му отделяне според годината на добИ.ето му, но не може да се приема това заключение за категорично относно превозения материал, а стойностите са приблизителни.

Видно от заключението по назначената лесотехническа и оценителна експертиза, (л. 25-26, т. 9 от ДП, която се поддържа от вещото лице, и протокол от с.з. на 20.02.2024 г. по НОХД № 43/2024 г.), въз основа на протоколите, изготвени при претеглянето на целия дървен материал за горене по първия способ, за 80 куб. метра дървен материал, може категорично да се направи извод, че е добит и доставен през 2016 година. В заключението се посочва, че в другата фигура е имало смесен дървен материал. В тази фигура е имало дърва, видимо добити през 2016 г., но е имало и дърва, които са били добити в предходни години. Тъй като не е било възможно да се определи какво количество дърва от тази фигура са добити през 2016 г. и какво по-рано, вещото лице не е бил в състояние да даде категоричен отговор, какво количество, над онези 80 куб. метра, за които безспорно е установено, че са придобити през 2016 г. и съдържащо се в други фигури, е добито и доставено по инкриминирания договор.

Видно от заключението на вещото лице по техническата експертиза обемните палети са били с размери: 1 м. х 0.8 м х 0.8 м. и се натоварвали (дотохарвали) куполовидно – неравномерно, видно от и от видеоматериала, приложен към делото и представляващ записи от охранителните камери на фирма „К.-Р.и” ЕООД – Я.. Така, във военно формирование – Я. от представените 25 превозни билета реално били осъществени 21 курса, всеки по 6 обемни палета, всеки съдържащ по 0.76 куб. метра дървен материал за огрев – общо 95.76 куб. метра. Изчислено така недоставеното количество възлиза на 54.23 куб. метра, на стойност 3579.84

лева с ДДС.

Подс. Р., в хода на съдебното производство по НОХД № 97/2017 г., с преводно нареждане/вносна бележка от 18.12.2017 г. от фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я., привел по сметката на в.ф. – Я. сумата от 1584.00 лева – стойността на 24 куб. метра недоставени дърва.

Видно от Справка за съдимост рег. № 250121005000033100 от БС на РС – Д., подс. И. Я. е осъждан с Присъда № 10/25.09.2018 г. по НОХД № 99/2018 г. на ВС – Сливен, влязла в законна сила на 22.01.2020 година. За деяние извършено през м. декември 2014 г., на основание чл. 387, ал. 3, алт. 2, вр. чл. 1, алт. 2 НК и чл. 54 НК му било наложено наказание Една година лишаване от свобода, изпълнението на което, на основание чл. 66, ал. 1 от НК било отложено за срок от 3 години.

По отношение на ДОКАЗАТЕЛСТВЕНАТА ОБЕЗПЕЧЕНОСТ, настоящият състав ще посочи, че процесуалният закон не задължава въззивния съд да обективира в решението си нов цялостен и пълен анализ на доказателствената съвкупност, освен в случай, че изрази несъгласие с някои от фактическите и правни изводи на първостепенния съд. В тази насока Военно-апелативният съд, след собствена съвкупна преценка на събраните доказателства, изцяло подкрепя доказателствения анализ на първата инстанция и също счита, че описаната фактическа обстановка се установява въз основа на: заповеди издадени от командването на СВ и командира на в.ф. – Я.; копие от сключения Договор рег. № 3/30.09.2016 г.; Заповед № ... 1108/04.10.2016 г. на командира на в.ф. – Я.; от Фактура № 153/11.10.2016 г.; Складова разписка № 012485/11.10.2016 г.; Приемно-предавателен протокол рег. № 3-..... от 12.10.2016 г.; Платежно нареждане от 12.10.2016 г.; Протоколите на комисиите по проверка на наличния дървен материал за горене и трансформация на имущество; обясненията на подс. Й. депозирани по НОХД № 97/2017 г. по описа на ВС – Сливен, приобщени към доказателствения материал по делото и обясненията му, депозирани в съдебно заседание; от обясненията на подс. Р. от ДП и от обясненията му, депозирани по НОХД № 97/2017 г., приобщени към доказателствения материал по делото; от показанията на разпитаните по делото свидетели от ДП, депозирани по НОХД № 97/2017 г., приобщени към доказателствения материал по делото и депозирани показания по настоящото дело; от заключенията по назначените

експертизи и съдържанието на разпитите на вещите лица от съдебно заседание; от изготвените веществени доказателствени средства за съдържанието на телефонните разговори, проведени от подс. Я., както и от останалите, приложени по делото документи и събраните в настоящото въззивно производство Справка за съдимост на Т. Р.; Справка за съдимост на И. Я.; Справка за съдимост на И. Й.; Писмо с изх. № 02-425/24.01.2025 г. от Държавна агенция „Архиви“ – Дирекция „Държавен военно-исторически архив“ относно статута на И. Я. и на И. Й.; Придружително писмо с рег. № 283-454/03.02.2025 г. от Оперативен архив на Българската армия, с приложения към него: справка с рег. № 283-452/03.02.2025 г. от Оперативен архив на Българската армия за длъжностите, заемани от И. Я. и справка с рег. № 283-453/03.02.2025 г. от Оперативен архив на Българската армия за длъжностите, заемани от И. Й..

Тук ВоАС ще отбележи, че фактическите обстоятелства следва да се установят на база на неутрални доказателствени източници (писмени документи, заключения на вещи лица, показания на незаинтересовани от изхода свидетели), които да се надградят с останалите доказателства в унисон с тях. В случая ВС – Сливен е процедираше точно така и настоящият състав напълно споделя изложения верен анализ. Всички кредитирани доказателства по същество са безпротиворечиви, в хармонично единство, в логична връзка и последователност едно спрямо друго, а обсъдени поотделно и в тяхната съвкупност, установяват по безспорен начин обстоятелства по делото. ВС – Сливен достатъчно подробно е коментирал всички установени обстоятелства по делото и ВоАС, като се присъединява към доказателствения анализ, ще акцентира върху установеното за уговорката между подс. Я. и подс. Р., за доставяне на по-малко количество дърва. В тази насока първоинстанционният съд правилно е кредитирал обясненията на подс. Р., депозирани в хода на досъдебното производство в присъствието на защитник, както и депозираните му обяснения по НОХД № 97/2017 г., от които се установява, че той имал уговорка с подс. Я. да не доставя договорното количество дърва, а остатъка – да замени със строителни материали по равностойност, както и че доставката е осъществена без 24 куб. метра дърва. За наличието на такава уговорка сочи и съдържанието на запис на телефонен разговор в който подс. Я. заявява на свид. Н., че е направил уговорка с подс. Р. да не бъдат доставени 24 куб. метра дърва (запис № 41 на л. 123 - 127, том 10 от ДП). Така също – подс. Я. знаел,

че минимума на един куб. метър дърва се равнява на 365 кг, но от фирмата „К.-Р.и“ ЕООД му казали, че един куб. метър тежи между 450 и 500 кг. Видно от показанията на свидетелите – водачи на товарните автомобили с които се доставяли дървата, свид. П. узнал за уговорката между подс. Р. и представител на военното формирование, да не се доставят 4 курса във военното формирование и да ги закарат на други и клиенти на фирмата, а свидетелят П. знаел, че има уговорка между представител на военното формирование и собственика на фирмата да не се закарат всички дърва и се доставят строителни материали, а така също – че палетите са били метални от по 0.7 куб. метра. Свид. П. в показанията си е категоричен, че дървата, посочени в билет № 391300/05.10.2016 г. и следващите няколко курса, не са доставени във военното формирование, а в с. Р., с. К. и с. Б. (Я.ско) – 4 курса по 6 кубика или 24 кубика дърва за огрев. Всички тези доказателство сочат, че във военно формирование – Я. са доставени 21 курса, всеки от които по 6 обемни палета, всеки от които по 0.76 куб. метра дървен материал за огрев – общо 95.76 куб.метра, а недоставеното количество е 54.23 куб. метра, на стойност 3579.84 лв. с ДДС.

При така установената фактическа обстановка, ВоАС подкрепя решаващият съд в извода, че от ПРАВНА СТРАНА подс. И. Г. Я. е осъществил състава на престъплението по чл. 212, ал. 2, вр. с ал. 1, вр. чл. 20 ал. 3 и ал. 4 от НК, като през м. октомври 2016 г. в гр. Я., подбудил и умишлено улеснил през периода от 05.10.2016 г. до 19.10.2016 г. подс. Т. Р. Р., управител на фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. като извършител, да даде възможност на фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. да получи без правно основание чуждо движимо имущество в размер на 3579,84 лева, собственост на СВ с намерение да го присвои. Така също – подс. Т. Р. Р. е осъществил състава на престъплението по чл. 212, ал. 2, вр. с ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 от НК, като през периода от 05.10.2016 г. до 19.10.2016 г., в съучастие с подс. И. Г. Я. като подбудител и помагач, чрез съставяне на документи с невярно съдържание, съзнателно дал възможност на юридическото лице фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. да получи без правно основание чуждо движимо имущество в размер на 3579,84 лева, собственост на СВ, с намерение да го присвои.

Безспорно по делото от **обективна страна** е установено, че бил сключен договор за доставка на дърва между командира на в.ф. – Я. и

управителя на фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. (подс. Р.) за 150 куб. метра дърва за отопление на цена 9 900 с включен ДДС, в срок до 01.11.2016 година. Така също е установено, че подс. Я. уговорил подс. Р. да бъдат доставени по-малко количество дърва, като в замяна на да бъдат доставени строителни материали. Действително от фирма „К.-Р.и“ ЕООД са били доставени по-малко 54,24 куб. метра дърва за отопление на стойност 3579,84 лева. Правилно ВС – Сливен е приел, че подс. Я. подпомогнал подс. Р. да осъществи деянието, като на 12.10.2016 г. изготвил текстуално и поднесъл за подписи на подс. Р. и свид. С. Приемно-предавателен протокол с рег. № 3-....., в който било вписано невярното обстоятелство, че фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. е доставила на в.ф. – Я., 150 куб. метра дърва за отопление, които са приети на съхранение в склада на формирането. Безспорно по делото е и установено, че подс. Я. и подс. Р. са знаели, че реално доставените дърва са по-малко от 150 куб. метра и отразеното в приемно-предавателния протокол не отговаря на истината, но въпреки това подс. Я. го подписал за „изготвил протокола“, а за „предал“ се подписал подс. Р.. След завръщането от отпуск на свид. С., подс. Я. му показал вече намиращите се в склада дърва, след което му дал приемно-предавателния протокол за подпис и той го подписал, въпреки че свидетелят не е бил измерил обема на новополучените дърва. Подс. Я. представил в формирането и издадената фактура и билетите за превоз и за недоставените дърва, за които знаел, че са с невярно съдържание.

От доказателствата по делото се установява, че подс. Я. подпомогнал подс. Р. при осъществяване на деянието. Въпреки, че все още нямало изготвен протокол и акт за трансформация, още на 11.10.2016 г. от подс. Я. е изготвена складова разписка № 012485, в която било отразено, че доставените във военното формиране дърва за отопление, в обем от 150 куб. метра, са трансформирани в 54750 килограма. Подсъдимият Я. се подписал в складовата разписка за „разрешил ръководител“, а за „приел“ се подписал свид. С., а подс. Я. – посочил данни за това, че 1 куб. метър дърва се равнява на 365 кг. Подс. Я. подпомогнал подс. Р. да осъществи инкриминираното деяние и като изготвил текстуално и поднесъл за подписи на подс. Р. и свид. С. приемно-предавателния протокол и го представил във военното формиране – на 12.10.2016 г. подс. Я. изготвил приемно-предавателен протокол с рег. № 3-....., в който било вписано невярното обстоятелство, че фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. е доставила на в.ф. – Я., 150 куб. метра дърва за

огрев, които са приети на съхранение в склада на формирането. Безспорно е установено, че подс. Р. е съставил и фактура №153/11.10.2016 г., която подписал и в нея той вписал невярното обстоятелство, че са доставени във военното формирование 150 куб. метра дърва за огрев, на стойност 9900 лева, вместо действително доставените 95.76 куб. метра, на стойност 6320,16 лева. Подс. Р. имал знанието, че отразеното във фактурата не е вярно и въпреки това я изготвил, подписал и дал на подс. Й., за да бъде предадена във военното формирование.

Правилно ВС – Сливен е съобразил, че за да извърши инкриминираното деяние подс. Р. е бил подбуден и подпомогнат от подс. Я.. ВоАС се присъединява към изложеното от първата инстанция и не намира необходимост за допълва мотивировката по отношение на това, че приемно-предавателният протокол е бил необходим документ за доказване фактическото предаване на дървата за огрев, съгласно параметрите на подписания договор, а складовата разписка е била необходима за заприходяване на дървата в звеното за счетоводен отчет и въвеждането им в програмата бизнес-навигатора, с което ставало и счетоводното им включване в активите на формирането. Тези документи доказвали фактическото и счетоводно получаване на дървата за огрев. Превозните билети са били необходими, за да се удостовери обстоятелството, че са извършени 25 курса с определен брой палети натоварени с дърва за огрев от фирма „К.-Р.и“ до в.ф – Я.. Именно чрез тези документи командирът на военното формирование е бил въведен в заблуждение, че цялото договорено количество дърва за огрев е доставено във формирането и той подписал бюджетно платежно нареждане за сумата 9900 лева и тази сума (видно от разпечатка от система СЕБРА от 19.10.2016 г.) е била изплатена по сметката на „К.-Р.и“ ЕООД – Я., макар че във военното формирование не са доставени 54.23 куб. метра, на стойност 3579,84 лева с ДДС.

От субективната страна, правилно ВС – Сливен е посочил, че двамата подсъдими са действали с общ умисъл за извършване на престъпното деяние, като подс. Р. бил подбуден и подпомогнат от подс. Я., който го уговорил да бъде доставено по-малко количество дърва за огрев във военното формирование. По делото е безспорно установено, че двамата подсъдимите Я. и Р. се познавали, знаели си телефонните номера, често са контактували

помежду си и били напълно наясно, че има разлика в доставката на дървата. Правната доктрина и съдебната практика неизменно приемат, че за формата на вината се съди по действията на дееца. Това принципно положение се отнася и за преценката дали е налице общност на умисъла при съучастие. Всичките действия на двамата подсъдими (уговорките, съставените документи с невярно съдържание, действителното количество доставени дърва), разгледани в своята логическа последователност, недвусмислено показват, че в съзнанието на двамата са били формирани ясни представи, че подс. Р. е мотивиран и улеснен от подс. Я., който с поведението си въздействал за вземане на целеното решение от Р. за осъществяване на деянието. В конкретния случай подбудителството на Я. се изразява в умишлено, психическо въздействие върху Р. (което не е имал решение да извърши престъплението), по начин, че го склонил към това. Съобразно трайната съдебна практика, за умисъла на дееца се съди по обективни факти които могат да обосноват извод за субективното психическо отношение на дееца към престъпния резултат. Всички обективни обстоятелства по делото сочат именно за формирано у подс. Р. решение, при пряко въздействие от подс. Я.. По отношение на помагачеството на подс. Я. по делото е безспорно установено, че между съучастниците е имало съгласие за съвместно осъществяване на престъплението и уговорка за разпределение на ролите: Р. – извършител и Я. – помагач, който от обективна страна да улесни извършване на престъплението. Безспорно от субективна страна подс. Я. е предвиждал се извършване на престъпление и е съзнавал, че деянието му улеснява извършителя Р.. При осъществената самостоятелна проверка на доказателствените средства ВоАС не достигна до различни изводи от тези на проверяваната инстанция в такава насока.

На подс. Й. е повдигнато обвинение по чл. 212, ал. 2, вр. с ал. 1, вр. чл. 20 ал. 3 и ал. 4 от НК, за това, че през м. октомври 2016 г., в гр. Я. в съучастие с о.з. м-р И. Я. от в. ф. – Я. подбудили чрез уговаряне за получаване на материална облага гр. лице Т. Р., управител на фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. да достави през периода от 05.10.2016 г. до 19.10.2016 г. по-малко дърва от предвиденото по Договор рег. № 3/30.09.2016 г., във в. ф. – Я. и умишлено го подпомогнал за това, като получил от него и представил във формираното съставените от подс. Р. документи с невярно съдържание – фактура и превозен билет, като по този начин улеснил извършването на

престъплението чрез отстраняване на спънки за последния, да даде възможност на фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. да получи без правно основание чужда движимо имущество в размер на 3579,84 лева, собственост на СВ, с намерение да го присвои.

По делото безспорно е установено, че на подс. Й., със Заповед № ...-1108/04.10.2016 г. било разпоредено да осъществява контрол по изпълнение на договора за доставка на дърва за огрев и да присъства при товаренето на дървата във „К.-Р.и“ ЕООД и разтоварването им във военното формированието. На подсъдимия не е указано, точно по какъв начин следва да бъде осъществяван този контрол. Безспорно, при започването на доставките, подс. Й. е присъствал при товаренето на автомобилите в склада на фирмата доставчик; получавал от шофьорите, екземпляр от превозния билет; присъствал при разтоварването на дървата във формированието. Правилно решаващият състав обаче е посочил, че подс. Й. не е имал задължение да измерва или претегля количествата на доставените дърва, като те са прибирани в склада на формированието от различни, ежедневно формиращи, работни групи, към които подсъдимия не е имал никакви правомощия. На подсъдимия не са били вменени задължения да изготвя или подписва документи, във връзка с количеството на получавания дървен материал. Макар същият да е бил задължен контролира дали доставките се извършват, реално не бил във възможност да осъществява в пълен обем тази дейност – няма детайлно посочени задължения, не му е предоставен екземпляр от договора, докато е следвало да контролира доставките на дърва, подс. Й. е бил служебно ангажиран, от командването на формированието, с други дейности. Бил е назначен за старши ръководител на стрелби – дейност включваща много свързани с осъществяването ѝ ангажименти, която (освен, че изисква усилия и поглъща време), е с важна функция, касаеща основната задача на БА свързана с повишаване на бойната подготовка в мирно време и е изключително отговорна за осигуряване на безопасността на личния състав участващ в стрелбите. Така също, ръководство на формированието, на 11.10.2016 г. е изпратило подс. Й. в командировка в гр. П., отново лишавайки го фактически от възможността да осъществи контрол на доставката на дърва. Следователно – в изпълнение на заповеди на командването, предвид йерархичната командна структура на БА и в частност – на това формирование, подс. Й. обективно е бил в невъзможност да извърши в цялост възложената му дейността по

контрол на доставките по договора. Така също, правилно ВС – Сливен е посочил, че до началото на месец октомври 2016 г., подсъдимите Й. и Р. не се познавали. Срещнали се два пъти, веднъж когато подс. Я. представил подс. Й. на подс. Р. и след това – когато подс. Й. в офиса на фирмата получил от подс. Р. фактурата за доставените дърва. Правилно ВС – Сливен е съобразил, че подс. Р. и подс. Й. не са знаели телефонните си номера, а последният курс е бил осъществен на 12.10.2016 г. и тогава подс. Р. получил обаждане за преустановяване на доставките, но този ден подс. Й. е бил в командировка в гр. П., а на работа във формирането е бил подс. Я.. Затова и предвид близките лични отношения между подсъдимите Р. и Я. и длъжността която е заемал последния, водещата му роля при изготвянето на инкриминираните документи: Приемно-предавателния протокол, Складовата разписка за завеждане на получения дървен материал и трансформирането му от кубични метри в килограми, а така също и от съдържанието на запис на разговор № 41 (между подс. Я. и свид. Н., че се е разбрал с подс. Р., да достави двадесет и четири куб. метра дърва по-малко дърва), правилно решаващият съд е обосновал извод, че именно подс. Я. е уговорил подс. Р. доставката да не бъде изпълнена в цялост. Предвид изложеното ВоАС подкрепя решаващият състав в правния му извод, че по делото няма категорични доказателства подс. Й., в съучастие с подс. Я., да е уговорил и подпомагал подс. Р. в осъществяване на инкриминираното деяние, ерго – да е осъществил престъплението за което е обвинен от ВОП – Сливен. Затова и на основание чл. 304 НПК, ВС – Сливен законосъобразно е признал подс. Й. за невиновен да е осъществил деянието по чл. 212, ал. 2, вр. с ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4 от НК и го оправдал по това обвинение. В следствие на това правилно, на основание чл. 304 НПК, ВС – Сливен е и оправдал всеки от подс. Я. и подс. Р., по обвинението да е извършил деянието си по чл. 212, ал. 2, вр. с ал. 1, вр. чл. 20 от НК, в съучастие с подс. И. Й. като подбудител и помагач.

Решаващият състав е определил НАКАЗАНИЕТО на всеки от подсъдимите Я. и Р., за осъщественото от него престъпление по чл. 212, ал. 2 от НК, при условията на чл. 54 от НК, при превес на смекчаващите отговорността обстоятелства – по 2 години „Лишаване от свобода“. За подс. Я. ВС – Сливен е отчел като смекчаващи отговорността обстоятелства – чистото съдебно минало към датата на извършване на деянието, много добрата служебна характеристика, останалата сравнително ниската стойност на

щетата за формирането и отегчаващи – ръководната му роля при осигуряване на условията за приемане на дървата във военното формиране, обстоятелството, че той еднолично на практика е определял стойностите за трансформиране на дървата за горене. За подс. Р., смекчаващи – добрите характеристични данни, частичните му самопризнания, репарирание на част от щетата и относително ниската стойност на невъзстановената ѝ част и отегчаващи – въвличане на шофьорите в измамната схема.

Настоящият състав обаче счита, че наложените от първата инстанция наказания, неправилно са определено при условията на чл. 54 от НК, тъй като са налични многобройни смекчаващи отговорността на всеки подсъдимия обстоятелства (правилно посочени от първата инстанция). Със значителен намаляващ отговорността потенциал – като изключително такова, разполага и дългият период от време, който е изминал от извършване на деянията, до постановяване на присъдата (близо 9 години), като в този аспект следва да се съобрази практиката на ЕСПЧ, касаеща неразумна продължителност на наказателното производство по смисъла на чл. 6 §. 1 от ЕКЗПЧОС. Настоящият състав стои твърдо на позиция, че при изтичане на дълъг срок след извършване на престъплението, водещото свойство на едно наказание следва да е неизбежността му, а не строгостта измервана чрез неговата тежест. Затова ВоАС счита наказанията за неправилно наложени от първата инстанция, при условията на чл. 54 от НК. Справедливото наказание следва да се определи с приложението на чл. 55, ал. 1 от НК и със значително редуциране на размера, а именно – лишаване от свобода за срок от 9 месеца (за всеки подсъдим). Точно това наказание ще изпълни целите по чл. 36 от НК и без да осъществява ненужно по-тежка наказателна репресия е такова, че да не създаде у отделния подсъдим погрешно усещане за безнаказаност, а да му посочи, че корекция е възможна, че има реален шанс той да се поправи, като съобразява в бъдеще поведението си, със законоустановените правила в страната.

Предвид наличието на всички материално-правни предпоставки за приложението на чл. 66, ал. 1 от НК, с оглед постигане целите на наказанието и преди всичко за оправянето на двамата подсъдими, не е необходимо ефективното изтърпяване на наказанието лишаване от свобода. Според ВоАС това би било неоправдано, вкл. и за подс. Я. (предвид искането на прокурора).

Водещият критерий за отлагане изтърпяването на едно наказание лишаване от свобода е дали е обществено оправдано и целесъобразно, за реалното поправяне на подсъдимия, той ефективно да го изтърпи. Безспорно в случая се касае за деяние със сравнително висока степен на обществена опасност (обуславяща от характера на охраняваните обществени отношения и спецификата на казуса), но едновременно с това, всеки подсъдим е лице с невисока степен на обществена опасност, което със сигурност не предполага, за поправянето му той ефективно бъде лишен от свобода. В разглеждания случай това би се свело само и единствено до самоцелно и безсмислено възмездие, тъй като обективно липсва необходимост двамата подсъдими, близо девет години след осъществяване на деянието, да се изолират тепърва от обществото, от нормалната среда в която живеят, за да се въздейства положително върху тях. С оглед изложеното ВоАС приема, че са налице условията на чл. 66, ал. 1 НК за отлагане на определените им наказания лишаване от свобода в размер на девет месеца, за минималния изпитателен срок от 3 години – отново предвид невисока степен на обществена опасност на личността на всеки от двамата подсъдими.

Тук е мястото, за прецизност, да се отбележи, че решаващият състав, в диспозитива на присъдата е определил на подс. Р. за осъщественото деяние по чл. 212, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 от НК, наказание „2 години“ – без да посочи вида му. В продължение в диспозитива обаче, ВС – Сливен, на основание чл. 66 от НК е отложил „изпълнението на наложеното наказание Лишаване от свобода с изпитателен срок от 3 години, считано от датата на влизането на присъдата в сила“. Така също в мотивите на присъдата първата инстанция е посочила „Съдът определи на подс. Р. наказание по чл. 212 ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20 ал. 2 и чл. 54 от НК, при превес на смекчаващите вината обстоятелства, в размер на 2 (две) години Лишаване от свобода...“. Затова ВоАС приема, че при определяне на наказанието на подс. Р. (в диспозитива), контролираният съд е допуснал техническо опущение, което обаче не е направило неясна волята му, а в аспекта на интервенцията на въззивната инстанция за намаляването на размера му на „9 месеца лишаване от свобода“, този пропуск е саниран и не води до нарушаване на правото на защита на този подсъдим.

Срещу подс. Я. е повдигнато обвинение и по чл. 387, ал. 3, вр. с ал.

1 от НК затова, че по същото време и място от 05.10.2016 г. до 12.10.2016 г. в гр. Я., с цел да набави имотна облага на фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. и да причини вреда на СВ, злоупотребил с властта си и служебното си положение, в разрез със задълженията си по длъжностна характеристика – т. VI Функционални задължения за мирно време и чл. 160, т. 14 и т. 24 от УВСВСРБ и от това произлезли вредни последици. Срещу подс. Й. е повдигнато обвинение и по чл. 387, ал. 3, вр. с ал. 1 от НК затова, че през периода от 05.10.2016 г., до 12.10.2016 г. в гр. Я. с цел да набави имотна облага другиму и да причини вреда на СВ, не изпълнил задълженията си по служба по т. 1 от Заповед № ...1108/04.10.2016 г. на командира на в.ф – Я.: да осъществи контрол по изпълнение на договор с рег. № 3/30.09.2016 г. за доставка на дърва за огрев, не контролирал количеството на дървата, издадените билети за превоз и броя на извършените от фирмата курсове, като допуснал да се извършат по-малко такива с цел да набави имотна облага на фирма „К.-Р.и“ ЕООД – Я. и да причини вреда на СВ, в резултат на което настъпили вредни последици – във военно формирование – Я. били доставени с 54,24 куб. метра по-малко дърва, а именно 95,76 куб. метра, вместо договореното по обществената поръчка количество от 150 куб. метра.

По отношение на тези обвинения настоящият състав изяло и безкритично споделя изложеното в мотивите на атакуваната присъда и не намира необходимост от допълването им. ВоАС ще посочи, че правилно решаващият съд е съобразил, че визираните от обвинението нарушения на задълженията по длъжностна характеристика и уставните правила от подс. Я. и неизпълнението на служебна заповед от подс. Й., следва да са осъществени от тях с оглед престъплението по чл. 212, ал. 2 от НК, в качеството на всеки от тях на подбудител и помагач на извършителя Р.. Съставът на общо военнодлъжностното престъпление по чл. 387 от НК обаче, следва да намери приложение само в случаите, когато извършеното не осъществява състава на друго престъпление от специалната част на НК. Затова предявените обвинения на всеки от подсъдимите Я. и Й. – за деяние по чл. 212 от НК и за такова по чл. 387 от НК, нито са (и не могат да бъдат) в реална, нито в идеална съвкупност. Ерго – прокурорът, на практика в условие на алтернативност, неправилно от материална и недопустимо от процесуална гледна точка, е повдигнал едновременно и двете обвинения на всеки подсъдим. Затова единственото възможно решение в казуса е това, което е избрал

първостепенният съд – на основание 304 от НПК да признае всеки от подс. Я. и подс. Й. за невиновен да е извършил деяние по чл. 387, ал. 3, вр. с ал. 1 от НК и да го оправдае по това обвинение. Още повече, тук следва да се отбележи, че подс. Й. е оправдан, при същата фактическа обстановка, по обвинението му по чл. 212, ал. 2, вр. с ал. 1, вр. чл. 20 ал. 3 и ал. 4 от НК – поради недоказаност.

По обвинението против подс. Я., за престъпление по чл. 387, ал. 1 от НПК

Срещу подс. Я. е предявено и обвинение по чл. 387, ал. 1 от НК, за това че през периода 10.09.2016 г. до 16.11.2016., във в. ф. – Я. не изпълнил задълженията си по служба от длъжностната характеристика т. VI Функционални задължения за мирно време и чл. 160, т. 13, т. 14, т. 15 и т. 19 от Устава за войсковата служба за въоръжените сили на РБ и злоупотребил с властта си и от това произлезли вредни последици.

С атакуваната Присъда № 6/21.06.2024 г. постановена по НОХД № 43 по описа за 2022 г. на Военен съд – Сливен, подс. м-р о.р. И. Г. Я. е признат ЗА ВИНОВЕН в това, че през периода от 10.09.2016 г. до 16.11.2016 г. във в.ф. – Я., не изпълнил задълженията си по служба от длъжностната му характеристика – VI Функционални задължения за мирно време и чл. 160, т. 13, т. 14, т. 15 и т. 19 от Устава за войсковата служба на въоръжените сили на РБ и злоупотребил с властта си и от това произлезли вредни последици, а именно: бил нарушен документооборота във формирането и неправомерно бил формиран излишък от 10 бр. неупотребявани автомобилни гуми за УАЗ, поради което и на основание чл. 387, ал. 1 от НК и чл. 54 от НК е ОСЪДЕН на 1 година „Лишаване от свобода“, като на основание чл. 304 НПК, ВС – Сливен го признал за НЕВИНОВЕН да е причинил вредни последици, изразяващи се в осуетена възможност на командированите водачи да изпълняват в пълен обем задълженията си и била нарушена бойната готовност на командированите на границата военнослужещи и неоснователно е бил извършен разход на средства в размер на 9225.50 лева, собственост на СВ, представляващи общата сума от разходите, заплатени за командироване на дванадесет военнослужещи като шофьори на автомобил с рег. № в ГПУ „С. и го ОПРАВДАВАЛ по това обвинение.

В съдебно заседание проведено на 31.03.2025 г., подс. И. Я., направи искане пред ВоАС за цялостно прекратяване на наказателното производство по отношение на обвинението по чл. 387, ал. 1 от НК, поради изтичане на абсолютната давност за наказателното преследване. Настоящият състав установи, че предвиденото в диспозитивната част на нормата на 387, ал. 1 от НК наказание е лишаване от свобода до три години. Съгласно разпоредбите на чл. 81, ал. 3, вр. чл. 80, ал. 1, т. 4 от НК, абсолютната давност за водене на наказателното преследване за такова престъпление възлиза на 7 години и 6 месеца. Предвид нормата на чл. 80, ал. 3, пр. последно от НК, давността е започнала да тече от 16.11.2016 г. и към настоящия момент (още на 16.05.2024 година) е изтекла, следователно – възникнало е основанието по чл. 24, ал. 1, т. 3 от НПК. Налице е и изявление по реда на чл. 317, вр. чл. 289 НПК от подс. Я., че желае наказателното производство за престъплението по чл. 378, ал. 1 от НК, да бъде прекратено изцяло. Затова, на основание чл. 334, т. 4 от НПК, постановената присъда спрямо него, в частта по чл. 378, ал. 1 от НК, следва да бъде отменена и наказателното производство в тази му част – прекратено изцяло по това обвинение.

Това прекратяване ще даде отражение и върху частта на атакуваната присъда по приложението на чл. 23, ал. 1 от НК свързана с това осъждане, т.к. на подс. Я. е определено едно общо наказание в размер на 2 години „Лишаване от свобода“ от наложените от първата инстанция наказания за деянията по чл. 387, ал. 1 от НК и по чл. 212, ал. 2 от НК. Първоинстанционният съдебен акт следва да бъде отменен и тази му част.

Предвид предявеният граждански иск срещу подс. Я. в размер на 9225.50 лв. за нанесена на СВ вреда, представляващи общата сума от разходите, заплатени за командироване на дванадесет военнослужещи в ГПУ „С., настоящият състав ще отбележи, че напълно споделя фактологията и правните изводи изложени в атакуваната присъда. ВоАС счита, че безспорно по делото е установено, че със Заповед № ...-331/14.03.2016 г., на командира на в. ф. – Я., във връзка със засиления миграционен натиск в района на българо-турската граница, били командировани по двама военнослужещи, за да изпълняват служебни задачи на ГПУ – С., като водачи на автомобил с повишена проходимост ЛАПП – с рег. № на в.ф. – Ст. Загора. Установено е, че на тези военнослужещите били платени дневни пари и квартирни пари за 14 нощувки, като общо изплатените суми по Наредбата за

командиrowане в страната, Наредба Н-15/27.04.2010 г. и Наредба Н-18/19.12.2012 г., възлизали на 9225,50 лева. Видно от Заповед № 306/24.04.2015 г. на в.ф. – Ст. Загора, автомобила с бил дислоциран в изправно техническо състояние в ГПУ – С.. Командиrowаните военнослужещите от в.ф. – Я., следвало да експлоатират този автомобил, изпратен от в.ф. – Ст. Загора. Автомобилът обаче аварирал и не бил в движение. Военно формиrowание – Я. нямало задължението да поддържа с рег. №, а подс. Я. – да предприема действия за откомандиrowане на военнослужещите. Обстоятелството, че автомобилът не бил в движение не изключвало присъствието на мястото на командиrowане на водачите за него. Макар военнослужещите да не са имали възможност да изпълняват възложените им задачи, те са били задължени да присъстват в района на ГПУ – С.. ВС – Сливен е съобразил, че водачите на процесния автомобил реално са били командиrowани на границата, присъствали са там през определения период на командиrowката, суми им били платените правомерно и не представляват щета за СВ. Безспорно доколкото шофьорите са командиrowани за изпълнение на задачи на границата, то тези командиrowъчни и допълнителни възнаграждения им се следвали и не е имало никаква пречка, ако са били възпрепятствани да изпълняват задълженията си да бъдат откомандиrowани. По изложените съображения решаващият състав правилно е преценил, че действията на подс. Я. не са довели до настъпване на посочените в ОА вредни последици, а именно – да е била осуетена възможността на командиrowаните водачи, да изпълняват в пълен обем задълженията си и да е била нарушена бойната готовност на командиrowаните на границата военнослужещи. Безспорно изпълнението на задълженията на командиrowаните военнослужещите и подържането на бойната готовност е била в компетенциите на координаторите на място в ГПУ – С., а не на подс. Я., като зам. командир по логистичното осигуряване на изпращащото в.ф. – Я.. Затова правилно първата инстанция е признал подсъдимият за невиновен да е причинил вредни последици, изразяващи се в осуетена възможност на командиrowаните водачи да изпълняват в пълен обем задълженията си и била нарушена бойната готовност на командиrowаните на границата военнослужещи и неоснователно е бил извършен разход на средства в размер на 9225,50 лева, собственост на СВ, заплатени на командиrowаните военнослужещи като шофьори на автомобил с рег. № в ГПУ – С.,

оправдал го по това обвинение и отхвърлил предявения граждански иск за тази сума.

Правилно решаващият съд е посочил, че гореизложената фактическа обстановка и правна квалификация се установява по безспорен и категоричен начин от приложените документи, заповедите за командировка на автомобилната техника и военнослужещите, справката за изплатени суми, справките относно спряната автомобилна техника на българо-турската граница, доклада на координатора във връзка със спрения от движение автомобил, от показанията на разпитаните свидетели координатори, шофьори на автомобила, длъжностните лица по логистичното осигуряване във висшестоящото военно формирование, от досъдебното производство и от депозираните в хода НОХД № 97/2017 г. показания, приобщени към доказателствения материал по делото и от настоящото дело, както и от протокола за изготвяне на ВДС – разговори 1, 2, 3, 37, 38, 40, 41 том 10 от ДП и останалия доказателствен материал по делото.

ПО ВЪЗРАЖЕНИЯТА

В хода на производството пред първата инстанция, решаващият състав е дал достатъчно убедителни отговори на релевираните възражения. Макар и част от тях да се преповтарят от защитата във въззивното производство, настоящият състав ще им отговори отново, в изпълнение на задълженията си по чл. 339, ал. 2 от НПК.

Възражението за нарушаване на забраната за влошаване положението (*reformatio in rejus*) на подсъдимите Я. и Р. е свързана с това, че с първия ОА спрямо Я. и спрямо Р. е предявено обвинение по чл. 212, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2 НК и с Присъда № 3/08.02.2018 г. постановена по НОХД № 97/2017 г. по описа на Военен съд – Сливен, всеки от тях е оправдан по това първоначално обвинение, което не е протестирано от прокурора. ВоАС, напред в изложението, проследи хронологията на наказателното производство по отношение на настоящо обвинение спрямо всеки от тях по чл. 212, ал. 2 от НК, значима за решаване на делото. Въпросът, който следва да получи отговор тук е, дали при липса на протест срещу частта на първата присъда за оправдаване на двамата подсъдими Я. и Р. по първоначалното им обвинение по чл. 212, ал. 1, вр. с чл. 20, ал. 2 НК и последващото процесуално развитие,

финализирано с осъждането от ВС – Сливен на двамата подсъдими по чл. 212, ал. 2 от НК, не е нарушена забраната за *reformatio in rejus*, която гарантира възможността на всеки подсъдим да атакува съответен неблагоприятен за него акт без страх, че в резултат на обжалването, може да бъде утежнено процесуалното му положение. Да се утежни положението на подсъдимия означава: 1 – да се увеличи наказанието; 2 – да се приложи закон за по-тежко наказуемо престъпление (по-тежка правна квалификация) или 3 – да се отмени оправдателна присъда. Тази забрана не е абсолютна и тя може да бъде дерогирана, като в настоящия случай единственото средство е съответен протест на прокурор, подаден с искане да се влоши положението на подсъдими (по някоя от посочените три възможности).

ВоАС счита, че в настоящия случай не сме изправени пред такава хипотеза, по следните съображения:

С първия обвинителен акт, двамата подсъдими Я. и Р. са предени на съд за престъпление по чл. 212, ал. 1 от НК и осъдени (недопустимо без изменение на обвинението, както е посочил ВКС) по чл. 212, ал. 2 от НК. След поредица от процесуални действия на съдилищата и прокуратурата, тези двама подсъдими са привлечени надлежно и е съставен нов обвинителен акт срещу тях с обвинение за престъпление по чл. 212, ал. 2 от НК. Посочената от обвинителя при новия (актуален) обвинителен акт нарушена разпоредба – чл. 212, ал. 2 от НК, след частично изменение на описаната фактологията, е твърдествена по отношение на предвидена санкция с първоначалната по чл. 212, ал. 1 от НК. Настоящият състав ще припомни, че чл. 212, в ал. 1 и 2 от НК, съдържа два основни състава на едно и също по вид престъпление – документна измама. Изпълнителното деяние на престъплението по чл. 212, ал. 1 се изразява в ползването на документ с невярно съдържание, неистински или преправен документ и получаването на чуждо имущество без правно основание, с намерение да се присвои. По чл. 212, ал. 2 от НК носи отговорност онзи, който, чрез съставяне на документ с невярно съдържание, неистински или преправен документ съзнателно даде възможност на друго да получи без правно основание чуждо имущество. В настоящият случай, разликата във фактологията между двата ОА е в получилия имуществото и формата на съучастие, като именно тя води до промяна в квалификацията (по правото) – от първоначалната по чл. 212, ал. 1 от НК, в актуалната по чл. 212, ал. 2 от НК. Осъждане по разпоредба със същото предвидено наказание, не

представлява прилагане на закон за по-тежко наказуемо престъпление – санкцията при обвинение по чл. 212, ал. 1 от НК и по такова по чл. 212, ал. 2 от НК е еднаква. Затова в конкретния случай неадекватно би било изискване за наличие на съответен протест срещу оправдаването по чл. 212, ал. 1 от НК, за да може да бъде осъден всеки подсъдим, за деяние по чл. 212, ал. 2 от НК. Такова осъждане не би променило правния им статус в утежняващ за тях санкционен план, тъй като предвид правната квалификация на извършеното, се касае за прилагане на закон за еднакво наказуемо престъпление. Безспорно забраната за влошаване положението на подсъдимия се отнася освен до правомощия на контролиращия съд, така и до органите, които ще решават делото при неговото връщането от институционален контрол (вкл. за прокурора). В случая, след отменителното Решение № 16/12.08.2019 г. на ВоАС по ВНОХД № 3/2019 г. и връщането му от ВС – Сливен производството отново се е пренесло на досъдебната фаза. Прилагането принципа *reformatio in reus* обаче не означава, че при връщане на делото там, прокурорът да не може да предяви прецизирано обвинение за същото, еднакво (в случая) или по-леко наказуемо престъпление. При прилагане на „закон за еднакво наказуемо престъпление“ възприетата правна квалификация не остава същата, но юридическото обвинение, обуславящо приложимия материален закон от гледна точка на наказанието, е със същите последици. В създадената процесуална ситуация обаче, тази забраната абсолютно предрешава изхода на настоящото производство при постановяване на осъдителна присъда – независимо от това колко пъти ще разглеждат делото съдебните инстанции, финално не може да се наложи по-тежко наказание и по вид и по размер, от наложеното при първото разглеждане на делото, завършило в първата инстанция с Присъда № 3/08.02.2018 г. постановена по НОХД № 97/2017 г. по описа на Военен съд – Сливен. При решаване на НОХД № 43/2022 г. на Военен съд – Сливен, не се е достигнало до налагане на по-тежки по размер наказания. Затова в конкретния случай, с оглед неговите специфики, свързани с изначално правна оценка от прокурора на съучастническата дейност на подс. Я. и подс. Р. и последващо преминаване от форма на съучастие съизвършителство към подбудителство и помагачество за подс. Я., при минимално изменение на обстоятелствената част на обвинението, би могло да се приеме за допустимо приложението на закон за еднакво наказуемо престъпление. Още повече специално по обвинението на подс. Я., предвид чл. 21 и чл. 22 от НК и единната в тази насока съдебна

практика, може да се приеме, че помагачеството и подбудителството е дори по-лека форма на задружна престъпна дейност от съизвършителството.

В обобщение, по изложените съображения ВоАС намира, че не е допуснато претендираното от защитниците нарушение на принципа *reformatio in reus* спрямо двамата подсъдими Я. и Р..

Настоящият състав намира, че може да се приеме за основателно възражението за нарушаване на забраната за влошаване положението на подс. Й. по отношение на обвинението по чл. 387, ал. 3 от НК. В случая положението на подс. Й. е утежнено, след като му е повдигнато обвинение с правна квалификация по чл. 387, ал. 3, след оправдаването му по първоначалната такава по чл. 387, ал. 1 от НК и при липса съответен протест на прокурор, подаден с искане да се влоши положението на подсъдимия – именно като се приложи закон за по-тежко наказуемо престъпление. Това е така, защото с Присъда № 3/08.02.2018 г. постановена по НОХД № 97/2017 г. по описа на Военен съд – Сливен, подс. Й. е бил признат за невинен в това през периода 05.10.2016 г. – 12.10.2016 г. в град Я. да не е изпълнил задълженията си по служба и от това да е произлязла вредна последица – щета за СВ в размер на 3579.84 лева и на основание чл. 304 от НПК е оправдан по обвинението по чл. 387, ал. 1 от НК. Тази, първа по ред, присъда е била атакувана от прокурор от ВОП – Сливен, в оправдателната част с която подс. Й. е оправдан и по обвинението по чл. 387, ал. 1 от НК. След това наново Й. е привлечен като обвиняем (с постановление от 09.06.2022 г.), но вече и за по-тежко наказуемо престъпление – по чл. 387, ал. 3, вр. с ал. 1 от НК и за това срещу него е внесен обвинителен акт от 29.06.2022 г., по който е образувано настоящото първоинстанционно съдебно производство (НОХД № 43 по описа за 2022 г. на Военен съд – Сливен). Преценката дали такава процесуална възможност съществува по необходимост изисква да бъде даден отговор на въпроса допустимо ли е да бъде изменено обвинението при повторното разглеждане на делото след отмяна на първоинстанционната присъда и при какви условия може да стане това. Според настоящият съдебен състав такава възможност безусловно би била налице, ако прокурорът от Военно-окръжна прокуратура беше проявил дължимата процесуална активност в производството по НОХД № 97/2017 г. и беше упражнил правомощията си по чл. 287 от НПК, но първата инстанция му беше отказала неоснователно да допусне направеното от него изменение на обвинението. Този отказ би дал по-

нататък основание за депозиране на съответен протест срещу постановената присъда именно за прилагане на по-тежка правна квалификация (по чл. 387, ал. 3 НК). Тук първият протест обаче е срещу оправдаването на подс. Й. по чл. 387, ал. 1 от НК, с искане за осъждането му по тази текст. Ето защо настоящият състав счита, че с предявяването на ново обвинение за по-тежко наказуемо престъпление по чл. 387, ал. 3 от НК (вместо чл. 387, ал. 1 от НК) се нарушава забраната *reformatio in rejus*, за разлика от прецизиране на обвинение за еднакво наказуемо престъпление (в случая – правомерното предявяване на обвинението по чл. 212, ал. 2 от НК за подсъдимите Я. и Р. – коментирано напред в изложението). В случая обаче правата и интереса на подс. Й., са получили максимална защита, чрез оправдаването му от ВС – Сливен, по обвинението по чл. 387, ал. 3, вр. ал. 1 от НК.

Неоснователни са възраженията на страните (на прокурора и защитника на подс. Я.), че ВС – Сливен е нарушил процесуалните правила, като е направил неправилна и непълна оценка и анализ на доказателствата по делото, както и че доказателственият анализ е схематичен; Поддържа се и възражение, че непоследователно и избирателно са обсъждани показания само на част свидетелите, а недопустимо съдебните експертизи са приети като доказателства. Няма спор, че съдебен акт не може да бъде постановен и мотивиран само въз основа на съдебната експертиза (способ за събиране и проверка на доказателствата, когато за това са необходими специални познания), но в случая решаващият състав безсъмнено е установил подлежащите на доказване обстоятелства по авторството, механизма, обективната и субективната страна на престъплението, причинно-следствената връзка между извършеното от всеки подсъдим и вредоносния резултат, като е извършил обективен анализ на всички доказателствените източници. Единствено съдът разполага със суверенно право да прецени кои доказателства да цени и кои да игнорира, а това, че изводите му не съвпадат с мнението на която и да е от страните, не означава, че анализът им е превратен, избирателен и непълен. В конкретния случай ВС – Сливен е спазил принципите за обективно, всестранно изследване на доказателствения материал, необходимо за правилното решаване на делото и формиране на вътрешното му убеждение. Настоящият състав ще посочи принципно, че съдът следва да установи фактическите обстоятелства, като изгради своето умозаключение основно върху неутрални доказателствени източници –

показания на незаинтересовани от изхода свидетели, писмени документи, веществени доказателства, които да надгради със свидетелски възприятия и обяснения, които са в унисон с тази доказателствена база, разбира се и като съобрази заключенията на вещите лица. В случая решаващият състав е процедирал точно така и използвайки метода на дедуктивен анализ и житейска логика, правилно е установил главния факт в процеса. Съображенията, изложени в атакуваната присъда, относно доказаността и средствата за установяване на фактическите положения са изведени от доказателствения материал логически правилно, при спазване на процесуалния ред. Те дават възможност на страните и на контролиращата инстанция да проследи формирането на вътрешното убеждение на решаващия съд по фактите, включени в обхвата на чл. 102 от НПК, а събраните доказателства като обем и съдържание, удовлетворяват стандартите на втората алинея на чл. 303 НПК. В тази насока, ВоАС намира за несъстоятелно и възражението, че предвид доказателствената стойност на експертизите, не може да обоснове извод за щета на военното формирование в размера, който се претендира в обвинителния акт. Специално за изчисляване на вредата, правилно ВС – Сливен е посочил, че предвид всички възможно събрани доказателства в съвкупността и при съобразяване на заключенията на вещите лица, във в.ф. – Я. от представените 25 превозни билета реално били осъществени 21 курса, всеки по 6 обемни палета, всеки съдържащ по 0.76 куб. метра дървен материал за огрев – общо 95.76 куб. метра. Така изчислено и при приложение на принципа *in dubio pro reo* (в полза на обвиняемия) недоставеното количество дърва възлиза на 54.23 куб. метра, на стойност 3579.84 лева с ДДС. Настоящият състав ще отбележи принципно, че известен дефицит на преки доказателства, описващи в пълнота процесните събития (в случая стойността на вредата), не може да обоснове извод за недоказаност на обвинението. Теоретично една присъда може да почива дори само на косвени доказателства, стига по безспорен начин да е установена тяхната фактическа и логическа връзка и последователност, която в цялост да разкриват всички съставомерни елементи на престъпно поведение и на тази основа да не е възможен друг извод, освен този за извършеното деяние и авторството му. В настоящия казус е събрана достатъчна доказателствена съвкупност (като система от непосредствени и косвени доказателства), водеща до единствено възможния извод, че подсъдимите Я. и Р. са автори на вменените им

престъпления и разкриваща в пълнота механизма на извършването им, както и стойността на нанесената на СВ вреда. Въззивният съд не установи факти по делото, които да порождават съмнение в тази поредица.

Неоснователно е и възражението, че тъй като порочните документи не са описани в диспозитива, а само в мотивите на присъдата, е налице противоречие между тях. В тази насока ВоАС ще посочи, че всяко съдебно решение представлява единство между диспозитив и мотиви, като външен израз на фактическите и юридически съображения на съда за извършеното деяние и неговия автор, престъпната съставомерност и правната му квалификация и наложеното наказание. В конкретния случай задълбочено и всестранно в мотивите ВС – Сливен е анализирал всички доказателствени източници. Подложил ги е на достатъчно прецизна съпоставка, отстранил е констатираните в гласните доказателства противоречия, изрично е посочил на кои дава вяра и кои от тях не кредитира, като е посочил причините за тяхното игнориране, направил е правилна оценка за достатъчност, годност и достоверност на обвинителните доказателствени материали. Мотиви на първата инстанция съдържат категорични и убедително аргументирани становища по всички основни въпроси, на които трябва да отговори присъдата – първоинстанционният съд е изложил подробно своите съображения относно обективната и субективната съставомерност на престъплението и участието на осъдените подсъдими. Ерго – мотивите на осъдителната присъда отговарят на поставените към тях с процесуалната разпоредба на чл. 305, ал. 3 от НПК предписания. Те позволяват на въззивната съдебна инстанция да проследи изграждането на вътрешното съдийско убеждение и да установи действителната воля на първостепенния съд при решаването на правния спор. Изложени са съображения, с оглед на които решаващият съд е счел за безспорно установени релевантните за спора обстоятелства, имащи съществено значение за неговото решаване, като в детайли и последователно са описани действията на всеки подсъдим, които обосновават осъщественото от него изпълнително деяние на престъплението по чл. 212, ал. 2 от НК.

ВоАС не намира основания за уважаване на искането на защитника на подс. Р. за преквалификация на деянието на подс. Р. с приложението на по-лекия състав по НК (този по чл. 212, ал. 6 от НК), предвид факта, че той е възстановил част от претендираната с гражданския

иск сума. Въз основа на правилно установената по делото фактическа обстановка, решаващият състав е извел законосъобразна правна квалификация на извършеното от подс. Р. деяние, а именно – по чл. 212, ал. 2 от НК. Легалната дефиниция на понятието „маловажен случай” е дадена от законодателя в чл. 93, т. 9 от НК и се отнася за всички престъпления, за които е предвиден по-леко наказуем състав, вкл. и процесното. Изводите следва да се правят на база всички обстоятелства по делото, свързани с деянието и дееца, които да сочат на по-ниска степен на обществена опасност на извършеното в сравнение с обикновените случаи на престъпление от съответния вид. Конкретният случай обаче не е такъв – макар подс. Р. частично да е репарирал нанесената на формирането щета, съобразяването на начина на извършване на деянието, системата от упорити действия извършени от него за осъществяването му, сговора с подс. Я. и въвличането и на други лица (шофьорите на товарните автомобили) в осъществяването му, не предполагат преквалификация на деянието на подс. Р. по чл. 212, ал. 6 от НК.

ПО ГРАЖДАНСКИЯ ИСК

В производството пред ВС – Сливен по НОХД № 43/2022 г., е предявен за съвместно разглеждане граждански иск срещу тримата подсъдими за солидарно репариране на причинените на СВ имуществени вреди в размер на 1995 лв., вследствие на деянията им по чл. 212, ал. 2 от НК, както и срещу подс. Я. – в размер на 9225,50 лв. за заплащане на СВ имуществени вреди от деяние по чл. 387, ал. 1 от НК. Искът е приет за съвместно разглеждане в наказателния процес от първостепенния съд, с протоколно определение от разпоредителното заседание, вписано в Протокол № 96/16.12.2022 г., след като всички страни са изявили становище, че претенциите са допустими.

С атакуваната присъда ВС – Сливен е осъдил подсъдимите Я. и Р. да заплатят солидарно на СВ сумата от 1995,00 лева, обезщетение за причинените имуществени щети, ведно със законните лихви, считано от 19.10.2016 г. до окончателното изплащане на сумата, и в полза на държавата държавна такса върху уважения размер на гражданския иск от 79.80 лева. Отхвърлил е иска в останалата му част, касаеща имуществените вреди за СВ в размер на 9225,50 лева, представляващи общата сума за разходи, заплатени за командироване на дванадесет военнослужещи като шофьори на автомобил

с рег. №, като неоснователен, касаещи деянието на подсъдимия Я. по чл. 387, ал. 1 от НК.

ВоАС ще посочи, че основанието за ангажиране на гражданска отговорност в адхезионния процес, се намира в разпоредбите на чл. 45 и следващите от ЗЗД, уреждащи института на непозволеното увреждане. Безспорно, процесното престъпление по чл. 212, ал. 2 от НК, осъществено в съучастие от Я. и Р., представлява противоправно деяние, извършено е виновно и е в причинна връзка с имущественото увреждане причинено на ищеца СВ. Тъй като двамата подсъдими са признати за виновни, а подс. Й. – оправдан по предявеното обвинение, правилно ВС – Сливен е намерил, че са налице предпоставките и за ангажиране на гражданската отговорност солидарно на двамата подсъдими Я. и Р., като предявеният иск безспорно е доказан по основание и размер на 1995,00 лева. Правилно решаващият съд е отхвърлил иска само срещу подс. Й.. Предвид аксесорния характер и направеното искане, върху уважения размер на гражданския иск, решаващият съд е присъдил и законна лихва, считана от датата на увреждането, до окончателното изплащане на сумата. Правилно е определена държавната такса върху уважения размер на иска.

Тук следва да се отбележи, че възраженията за изтекла погасителна давност срещу предявения иск, релевирани от защитниците на двамата подсъдими, не могат да бъдат направени за първи път пред въззивната инстанция, освен ако страната не е могла да ги заяви пред първата инстанция, поради нарушаване на съдопроизводствените правила. В случая такива възражения за изтекла погасителна давност, въобще не са направени по надлежния ред пред ВС – Сливен, а всички страни са заявили, че исковата претенция е допустима.

По отношение искането на представителя на гражданския ищец присъдата да бъде отменена в частта, с която е отхвърлен гражданския иск срещу подс. Я. в размер на 9225 лв. за причинени имуществени вреди от деянието по чл. 387, ал. 1 от НК, следва да се посочи, че когато има приет за съвместно разглеждане граждански иск в наказателния процес, при настъпване на основанията по чл. 24, ал. 1, т. 3 от НПК, вр. чл. 79, ал. 1, т. 2 от НК, въззивният съд е длъжен да отмени контролирания съдебен акт само в наказателно-правната част и прекрати производството по повдигнатото срещу

подсъдимия обвинение, а в гражданската част да потвърди, измени или отмени присъдата. В този връзка ВоАС ще посочи, че правилно ВС – Сливен е съобразил, че водачите на процесния автомобил реално са били командировани на границата, присъствали са там през определения период и платените им суми им се следват, а не представляват щета за СВ и действията на подс. Я. не са довели до настъпване ѝ. Затова правилно първата инстанция е отхвърлила предявения иск за 9225,50 лв., като присъдата в тази ѝ част следва да бъде потвърдена.

ПО РАЗНОСКИТЕ

Като е съобразил разпоредбите на Закона за правната помощ и Наредбата за заплащането на правната помощ, правните квалификации на деянията и броя на проведените съдебни заседания, както и съобразявайки размера на възнагражденията, предвидени в Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждения, ВС – Сливен е осъдил двамата подсъдими Я. и Р. да заплатят на гражданския ищец СВ разноски, за участието на юрисконсулти в размер на 1425.19 лв. – за подс. Я. (според двете обвинения, по които е бил признат за виновен – по чл. 212, ал. 2 НК и по чл. 387, ал. 1 НК) и за подс. Р. – 333.12 лв. (съобразно обвинението, за което е признат за виновен по чл. 212, ал. 2 НК). ВоАС намира, че присъдата в тази ѝ част, предвид прекратяването изцяло на наказателното производство по обвинението по чл. 387, ал. 1 от НК и отхвърлянето на предявения иск за 9225.50 лв. следва да бъде изменена, като се намали размера на присъдените в тежест на подс. Я. разноски от 1425.19 лв., на 333.12 лева. За да достигне до този извод настоящият състав съобрази разпоредбите на чл. 190, ал. 1 НПК и чл. 189, ал. 3 и 4 от НПК.

По изложените съображения и на основание чл. 334, ал. 3, 4, и 6 от НПК, Военно-апелативният съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Присъда № 6/21.06.2024 г. постановена по НОХД № 43

по описа за 2022 г. на Военен съд – Сливен В ЧАСТТА, С КОЯТО подс. м-р о.р. И. Г. Я. е признат ЗА ВИНОВЕН в това, че през периода от 10.09.2016 г. до 16.11.2016 г. във в.ф. – Я., не изпълнил задълженията си по служба от длъжностната му характеристика – VI Функционални задължения за мирно време и чл. 160, т. 13, т. 14, т. 15 и т. 19 от Устава за войсковата служба на въоръжените сили на РБ и злоупотребил с властта си и от това произлезли вредни последици, а именно: бил нарушен документооборота във формирането и неправомерно бил формиран излишък от 10 бр. неупотребявани автомобилни гуми за УАЗ, поради което и на основание чл. 387, ал. 1 от НК и чл. 54 от НК е ОСЪДЕН на 1 (една) година „Лишаване от свобода“, както и В ЧАСТТА, С КОЯТО на основание чл. 304 НПК е признат за НЕВИНОВЕН да е причинил вредни последици, изразяващи се в осуетена възможност на командированите водачи да изпълняват в пълен обем задълженията си и била нарушена бойната готовност на командированите на границата военнослужещи и неоснователно е бил извършен разход на средства в размер на 9225.50 (девет хиляди двеста двадесет и пет лева и петдесет стотинки) лева, собственост на СВ, представляващи общата сума от разходите, заплатени за командироване на дванадесет военнослужещи като шофьори на автомобил с рег. № в ГПУ – С. и ОПРАВДАН по това обвинение, както и В ЧАСТТА, С КОЯТО на основание чл. 23, ал. 1 от НК на подс. Я. е определено едно общо наказание в размер на 2 (две) години „Лишаване от свобода“ изпълнението на което, на основание чл. 66 от НК ОТЛАГА за изпитателен срок от 3 (три) години, считано от датата на влизането на присъдата в сила.

ПРЕКРАТЯВА изцяло, на основание чл. 24, ал. 1, т. 3 от НПК, воденото срещу подс. И. Я. наказателно производство за престъпление по чл. 378, ал. 1 от НК.

ИЗМЕНЯ присъдата В ЧАСТТА, С КОЯТО подс. И. Г. Я., за престъпление по чл. 212 ал. 2, вр. с ал. 1, вр. чл. 20, ал. 3 и ал. 4 от НК, на основание чл. 54 от НК е осъден на 2 (две) години „Лишаване от свобода“, като на основание чл. 55, ал. 1 от НК ГО ОСЪЖДА на 9 (девет) месеца „Лишаване от свобода“, изпълнението на което, на основание чл. 66, ал. 1 от НК, ОТЛАГА за изпитателен срок от 3 (три) години, считано от датата на влизането на присъдата в сила.

ИЗМЕНЯ присъдата В ЧАСТТА, С КОЯТО подс. Т. Р. Р., за престъпление по чл. 212, ал. 2, вр. ал. 1, вр. чл. 20, ал. 2 от НК на основание чл. 54 от НК е осъден на 2 (две) „Лишаване от свобода“, като на основание на основание чл. 55, ал. 1 от НК ГО ОСЪЖДА на 9 (девет) месеца „Лишаване от свобода“, изпълнението на което, на основание чл. 66 от НК ОТЛАГА за изпитателен срок от 3 (три) години, считано от датата на влизането на присъдата в сила.

ИЗМЕНЯ присъдата В ЧАСТТА, С КОЯТО подс. И. Г. Я. е осъден да заплати на гражданския ищец – СВ, деловодни разноски КАТО НАМАЛЯВА размера на присъдените в тежест на подс. Я. разноски от 1425.19 лв. на 333.12 лева.

ПОТВЪРЖДАВА Присъда № 6/21.06.2024 г. постановена по НОХД № 43 по описа за 2022 г. на Военен съд – Сливен В ОСТАНАЛАТА ЧАСТ.

Решението може да се обжалва и протестира пред Върховния касационен съд на Република България, в петнадесет дневен срок от получаване на съобщенията за изготвянето му.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____